ΕΤΟΣ Δ΄. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 11 Μαΐου 1914 ΑΡΙΘ. 177.

ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

ΟΜΙΛΙΑ Θ΄.

ΠΡΩΤΟΝ ΑΙΤΗΜΑ

«Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου»

Εἰς τὴν προηγουμένην ὁμιλίαν κατεδείξαμεν ὅτι τὸ πρῶτον καθῆκον τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει ἡμῖν τὸ πρῶτον τῆς Κυριακῆς Προσευχῆς αἴτημα εἶναι τὸ νὰ γνωρίσωμεν τὸν Θεόν. *«Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου»*, ἂς γίνῃ γνωστὸν εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους τὸ ὄνομά σου, πάντες δηλονότι οἱ ἄνθρωποι ἂς γνωρίσωσι τὸν Θεόν, ἂς ἀγαπήσωσιν αὐτὸν καὶ ἂς λατρεύσωσιν αὐτόν.

Τὸ νὰ γνωρίσῃ τις τὸν Θεὸν ἰσοδυναμεῖ εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν ὑφ' ὅλας αὐτῆς τὰς μορφάς· εἰς τὸ χορηγῆσαι τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ τὴν μόνην πρόσφορον δι' αὐτὴν τροφήν, εἰς τὸ καταστῆσαι αὐτὴν εὐδαίμονα. Ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια· πᾶν τὸ παρερχόμενον δὲν εἶναι ἀλήθεια, διότι ἡ ἀλήθεια, ἥτις εἶναι ὁ Θεός, εἶναι αἰωνία. Τὸ γνωρίσαι τὸν Θεὸν εἶναι ταὐτὸν τῷ γνωρίσαι τὸ ὕψιστον ἀγαθόν. Ὁ Θεὸς εἶναι τὸ πᾶν, συγκεντροῖ ἐν ἑαυτῷ πάσας τὰς τελειότητας, εἶναι ἡ πηγὴ

τῆς μακαριότητος, εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ μακαριότης. Πᾶν, ὅπερ δὲν εἶναι Θεός, ἢ ὅπερ ἔχει γίνη κατ' εἰκόνα αὐτοῦ παρέρχεται· πᾶν δὲ τὸ παρερχόμενον οὐδέν ἐστιν, εἶναι μετέωρον ἐμφανιζόμενον ἐν τῇ αἰωνιότητι καὶ οὐδὲν καταλεῖπον ἴχνος.

Ἡ γνῶσις τοῦ Θεοῦ, ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ δηλονότι ἐπιστήμη, εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς καὶ αἰωνία ἐπιστήμη· Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἐπιστῆμαι θέλουσι παρέλθη μεθ' ὅλων τῶν θεωριῶν ὅσαι ἐγένοντο ἀντικείμενον αὐτῶν.

Ἡ γνῶσις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μόνη ἐπιστήμη ἡ μεγαλύνουσα τὸν ἄνθρωπον, φωτίζουσα, ἁγιάζουσα καὶ θεοποιοῦσα αὐτόν. Καὶ πραγματικῶς. Ὅταν πιστεύσωμεν, ὅταν βεβαιωθῶμεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ ἡμέτερος δημιουργὸς καὶ πλάστης, ὅτι ἐπλάσθημεν κατ' εἰκόνα αὐτοῦ, πόσον αἰσθανόμεθα ἑαυτοὺς μεγαλυνομένους! Ἀληθὴς σεβασμὸς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς κατακυριεύει ἡμῶν.

Ὅταν πιστεύσωμεν, ὅταν βεβαιωθῶμεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἡ πᾶσα ἀλήθεια, τότε ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ἥτις ἐπλάσθη διὰ τὴν ἀλήθειαν, ὁμοία πρὸς τὸ ἄνθος τὸ κλῖνον τὸν ἑαυτοῦ κάλυκα πρὸς τὸν Ἥλιον ἵνα ἀντλήσῃ ἐξ αὐτοῦ ζωὴν καὶ τοὺς πλουσίους αὐτοῦ χρωματισμούς, τότε καὶ ἡ ἡμετέρα ψυχὴ παρουσιάζει πρὸς τὸν Θεόν, τὴν ἑστίαν τοῦ φωτός, τὴν ἑαυτῆς διάνοιαν, ἵνα ζωογονήσῃ καὶ φωτίσῃ αὐτὴν διὰ τῶν ἑαυτοῦ ἀκτίνων.

Ὅταν εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἡ πᾶσα δικαιοσύνη, ὅτι ὁ θρόνος αὐτοῦ ἑδράζεται ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὅτι κρίνει καὶ αὐτὴν τὴν δικαιοσύνην, ἡμεῖς τὰ τέκνα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα ἔχομεν κληθῆ εἰς τὴν τελειότητα, ποῖον σεβασμὸν δὲν θὰ ἔχομεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὴν δικαιοσύνην; Αὕτη ἔσται ὁ ἀδυσώπητος ρυθμιστὴς καὶ κανὼν πασῶν τῶν ἡμετέρων πράξεων. Θὰ εἶναι εὐκολώτερον νὰ παρεκκλίνῃ ὁ ἥλιος τῆς τροχιᾶς αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τέκνον τοῦ Θεοῦ νὰ παρεκκλίνῃ τῆς ὁδοῦ τῆς δικαιοσύνης.

Ὅταν εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ ἀγαθότης, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη, τότε ἡμεῖς τὰ τέκνα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ἔχομεν κληθῆ πρὸς πᾶσαν τελειότητα, δὲν θὰ ἐθεωρῶμεν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς, ὅταν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐκχέωμεν καὶ σκορπίσωμεν πέριξ ἡμῶν τὸν πλοῦτον τῆς ἡμετέρας χρηστότητος καὶ ἀγαθωσύνης; Ὁ Θεὸς ἐνεφύτευσεν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν τὴν ἀγάπην· ἡ καρδία ἡμῶν ζῇ διὰ τῆς ἀγάπης, ἡ ἀγάπη δὲ ζητεῖ ἀπαύστως νὰ ἐκχυθῇ, νὰ ἐπεκταθῇ, διότι ἡ ἀγάπη δὲν γνωρίζει τί ἐστιν ἡσυχία. Τὰ μόνα δὲ τῆς ἡμετέρας ἀγάπης ἀντικείμενα εἶναι ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν· τὸν Θεὸν ὀφείλομεν νὰ ἀγαπῶμεν καθὸ Θεόν, τοὺς δὲ ἀδελφοὺς ἡμῶν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ἂς ἀναβαίνῃ λοιπὸν ἀδιαλείπτως πρὸς τὸν Θεὸν ἡ ἡμετέρα ἀγάπη καὶ ἂς ἐπεκτείνεται πρὸς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀδιαλείπτως ἐπίσης κεκαθαρμένη καὶ ἁγία.

Ὅταν εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πανάγιος, καὶ ὅτι καὶ ἡμεῖς εἴμεθα κεκλημένοι ἵνα γίνωμεν ἅγιοι, ποῖον σεβασμόν, ποίαν ἀγάπην, πόσον μέγαν πόθον ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν πρὸς τὴν ἁγιότητα! Τί εἶναι ἡ ἁγιότης; Εἶναι ὁ Θεός! Οἱ Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ ἀπαύστως βοῶσι καὶ κράζουσιν «Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν». Ἡ ἁγιότης εἶναι ὁ Θεὸς ὁ ἀπείρως ἀγαθός, ἀπείρως δίκαιος, ἀπείρως τέλειος. Ἡ ἁγιότης εἶναι ὁ Θεὸς ἡ καθαρωτάτη πηγὴ πάσης ἁγιωσύνης.

Ἀλλὰ τίνι τρόπῳ δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐξυψωθῇ εἰς τὴν ἁγιότητα; Ὁ Θεὸς ἔδωκεν αὐτῷ τὸ ὑπόδειγμα. Τὸ ὑπόδειγμα δὲ τοῦτο εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ μονογενὴς αὐτοῦ Υἱός. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὄχι μόνον ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἡμέτερον ἀκόμη ὑπόδειγμα. Δὲν εἶναι δὲ ὑπόδειγμα ἀδιάφορον, τὸ ὁποῖον εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ μιμηθῶμεν ἢ ὄχι. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ μιμηθῶμεν αὐτὸν ἐὰν θέλομεν νὰ σωθῶμεν.

Μιμώμεθα δὲ τὸν Χριστόν, ὅταν ἔχωμεν τὴν πρᾳότητα καὶ ταπείνωσιν αὐτοῦ, τὴν πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀποστροφήν, τὴν περιφρόνησιν τοῦ κόσμου, τοῦ πλούτου καὶ τῶν ἡδονῶν. Ὅταν ἔχωμεν τὴν θερμὴν αὐτοῦ ἀγάπην πρός τε τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους· ὅταν καταβιβρώσκῃ ἡμᾶς ὁ πόθος τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ δοξάζειν αὐτόν.

Λοιπὸν τὸ σπουδάζειν τὸν Θεὸν εἶναι ἡ ὑψίστη τῶν σπουδῶν, ἡ ὑψίστη ἐπιστήμη καὶ ἡ μόνη ὠφέλιμος τῷ ἀνθρώπῳ. Τὸ γινώσκειν τὸν Θεὸν εἶναι ἡ ἀληθὴς καὶ πλήρης μακαριότης τοῦ ἀνθρώπου.

Θέλεις δέ, Χριστιανέ μου, νὰ μάθῃς τί δύναται νὰ πράξῃ καὶ νὰ κατορθώσῃ ὁ ἄνθρωπος ὁ γινώσκων τὸν Θεόν; Λάβε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν Ἀπόστολον Παῦλον. Ὁ οὐρανοβάμων οὗτος τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος διέδραμε τὸν κόσμον ὁλόκληρον καὶ συνέσεισεν αὐτόν. Τὴν γῆν τότε ἐκάλυπτον τὰ σκότη τῆς πλάνης, τὰ ὁποῖα διέλυσε διὰ τοῦ κηρύγματος τῶν θείων ἀληθειῶν· καταργεῖ οὗτος τὴν εἰδωλολατρείαν, καταισχύνει τοὺς σοφοὺς τῶν Ἀθηνῶν, ἀνατρέπει τὰ εἴδωλα καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων αὐτῶν ἀναστηλώνει τὴν γνῶσιν καὶ τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Ὁλόκληρος ὁ ἐθνικὸς κόσμος ἦτο διεφθαρμένος καὶ ἔτρεχεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας. Φθάνει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, κηρύττει τὸν Χριστόν, ἀνάπτει ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἐθνικῶν τούτων τὴν φλόγα τῆς πρὸς Αὐτὸν ἀγάπης. Ἡ ἀγάπη δὲ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καθαρίζει αὐτούς, ἐξαγνίζει τὴν γῆν καὶ ἀμέσως κατακλύζει αὐτὴν τὸ ἄρωμα πασῶν τῶν Χριστιανικῶν ἀρετῶν.

Ὁ ἥρως οὗτος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ κατακτῶν τὰς ψυχάς, καίτοι ὢν δεδεμένος ἁλύσσεσιν, ὁ διαφλεγόμενος ὑπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὁ ἐπιθυμῶν ἵνα γίνῃ ἀνάθεμα ὑπὲρ αὐτῶν, ἐπὶ τέλους καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἀκόμη ἐθυσίασε διὰ μαρτυρικοῦ θανάτου ὑπὲρ

τῆς ἀληθείας. Ὅλα δὲ ταῦτα τὰ θαυμαστὰ ἔργα διὰ τίνος ἐπιστήμης, διὰ τίνος φιλοσοφίας κατώρθωσε ; Περὶ τούτου πληροφορεῖ ἡμᾶς ὁ ἴδιος λέγων· *«ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον»*.

Εἴπωμεν ἤδη καὶ ἡμεῖς ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἐκ τοῦ βάθους τῶν ἡμετέρων καρδιῶν· Κύριε, Τὸ ὄνομά Σου τὸ πανάγιον ἔστω ἡγιασμένον, γενέσθω γνωστόν, εὐλογητόν, δεδοξασμένον καὶ ἀγαπητὸν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους· *«Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου»*. Ἀμήν.

ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΠΑΘΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ (*)

ΥΠΟ

ΑΡΧΙΜ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΒΕΝΕΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

« ***Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν***
» ***παρέδωκε τὸ πνεῦμα***». *(Ἰωάν. 19, 30)*.

Εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, περιέλαβεν ὁ θεῖος Εὐαγγελιστὴς τὴν λύσιν τοῦ ὑπερφυοῦς δράματος τῆς ἡμετέρας ἀπολυτρώσεως, τοῦ δράματος, ὅπερ συνύφαναν ἡ ἀγάπη, ἡ πανσοφία καὶ ἡ παντοδυναμία τοῦ Οὐρανίου Πατρὸς καὶ τὸ ὁποῖον μέχρι κεραίας ἐξετέλεσεν ὁ ἀγαπητὸς Αὐτοῦ Υἱός, ὁ γιγάντειος τῆς ζωῆς ἥρως.

Ὁποῖον οὐράνιον μεγαλεῖον, ὁποία ἀλήθεια κατοπτρίζεται εἰς τὴν ἁπλότητα τῆς εὐαγγελικῆς γλώσσης! *Κλίνας* λέγει ὁ Ἰησοῦς *τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα*. Παρέδωκε τὸ πνεῦμα ὁ Κύριος, ὅπως ἀπολυτρώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῶν σκληρῶν τῆς ἁμαρτίας δεσμῶν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα ὁ Σωτὴρ καὶ τὸ ἅγιον Αὐτοῦ σῶμα ἐτέθη εἰς τὸ κρυερὸν τοῦ βράχου μνημεῖον, ὅπως ἐνταφιασθῇ διὰ παντὸς τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐλευθερούμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ποθεινὴν πατρίδα, ἀπὸ

(*) Ἐξεφωνήθη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Παρασκευῆς.

τῆς ὁποίας ἡ παρακοὴ καὶ ἡ καταφρόνησις τῶν θείων βουλῶν εἶχον ἀπομακρύνει αὐτόν.

⌘

Διῆλθεν, ἀγαπητοί, ὁ ἄνθρωπος ἡμέρας ὑπακοῆς, ἡμέρας ἀληθοῦς εὐδαιμονίας. Ἦσαν αἱ ἡμέραι τῆς στενῆς μετὰ τοῦ Πλάστου κοινωνίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὡς ἐπὶ ἀκρογωνιαίου λίθου ἔμελλε νὰ ἱδρυθῇ μεγαλοπρεπὲς τὸ οἰκοδόμημα τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς.

Ἀλλὰ τὸ ἀρξάμενον ἔργον δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀνατραπῇ, ἀφ᾿ ἧς στιγμῆς ὁ ἄνθρωπος ἔστρεψεν ἀλλαχοῦ τὰ βλέμματά του, ἀφ᾿ ἧς στιγμῆς ἐπεζήτησε νὰ τεθῇ ἐκτὸς τῆς θείας κοινωνίας, ἐκτὸς τῆς θείας ἀντιλήψεως. Ἡ θεία χάρις ἐπέλιπε τὴν παρακούσασαν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν, εἰς ναυάγια δὲ καὶ ἐλεεινὰ συντρίμματα ἐξεβράζετο ὁ ἠθικὸς βίος εἰς τὰς ἐρήμους ἀκτὰς τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας.

Ἡ ἁμαρτία ἐπίεζε τὴν συνείδησιν τῆς ἀνθρωπότητος, ἥτις ἠγωνίζετο ἄπελπιν καὶ ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα. Τὸ ἄχθος τῶν συμφορῶν καὶ τῶν θλίψεων ὡς φοβερὸς ἐφιάλτης κατέθλιβε τὸ στῆθος τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου. Τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον προσέφερεν οὗτος εἰς τὰ εἴδωλά του, δὲν ἦτο ἱκανὸν ν᾿ ἀπολυτρώσῃ αὐτὸν καί τῳ ἀποδώσῃ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ζωήν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπολέσει. Εἰς μάτην οἱ ἥρωες τοῦ παλαιοῦ κόσμου ἀνέσκαπτον τὴν γῆν διὰ τοῦ ξίφους των καὶ ἤρδευον αὐτὴν διὰ τοῦ αἵματος τῶν σφαγίων. Ἡ ὑγιὴς ζωή, ἥτις εὑρίσκετο μακρὰν αὐτῶν, ἡ μακαριότης, ἥτις ὡς φευγαλέον ὄνειρον περιΐπτατο περὶ τὴν φαντασίαν των, δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ αἵματι ἐκείνῳ, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπότιζον τὰ θυσιαστήριά των.

Ἡ ἰσότης δὲν ἐνεκλείετο ἐν τῇ ἀνισότητι, τὴν ὁποίαν ὁ ἀρχαῖος κόσμος διὰ τῆς σκληρᾶς καὶ ἀτέγκτου αὐτοῦ σφύρας εἶχε χαλκεύσει. Ἡ ἀλληλεγγύη, ἡ κρηπὶς τῆς κοινωνίας, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τοὺς δεσμούς, οἱ ὁποῖοι ὑπὸ τὸ σκότος ποικιλωνύμων μυστηρίων συνέδεον τὰς τάξεις τῶν μεμυημένων.

Φῶς, φῶς ἐζήτει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ τὸ φῶς ἐκεῖνο δὲν ἦτο τὸ ὠχρὸν καὶ τὸ ἄτονον τῆς ἁμαρτίας φῶς. Ἡ ἑστία τοῦ φωτός, τὸ ὁποῖον ἐπόθει οὗτος δὲν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸ ἀνέσπερον τῆς ἀληθείας φῶς οὐδεμίαν ὁμοιότητα ἔχει πρὸς τὸ σκιερὸν φῶς, τὸ ὁποῖον περιλούει τὴν γηΐνην σφαῖραν.

Τὸ τέρμα τῆς πενθίμου τοῦ ἀνθρώπου ἱστορίας δὲν ἐφαίνετο ἐγγίζον. Τὸ πρόσωπον τοῦ κόσμου ὁλονὲν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἠλλοιοῦτο. Τὰ θρησκευτικὰ κατασκευάσματα καὶ αἱ ἠθικαὶ παραδοξολογίαι ἀπετέλουν ἕνα πολὺ δυσδιάκριτον κυκεῶνα.

⌘

Κατὰ τὴν θανάσιμον ἐκείνην κρίσιν, ἣν διήρχετο τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐπεφάνη πλουσία ἡ θεία εὐσπλαχνία. Ὁ Οὐράνιος Πατὴρ ἀφῆκε νὰ ρεύσωσιν ἀπὸ τὴν ἀνεξάντλητον τῆς ἀγάπης αὐτοῦ πηγὴν ρεύματα σωτηρίας, ρεύματα ἀναγεννήσεως. Εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου ἀντήχησε παρήγορος ἡ φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ καλοῦντος πρὸς ἑαυτὸν τὴν πεπλανημένην καὶ ὀδυνωμένην ἀνθρωπότητα.

« ***Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου....***
» ***Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή*** »
(*Ἰωάν. 8, 12. 14, 6.*)

ἐξήγγελλεν ὁ Κύριος.

Ἡ ἐν τῷ σκότει πλανωμένη ἀνθρωπότης ἐπανεῦρε τὸ φῶς, ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀπομακρυνθῇ, ἐπανεῦρε τὴν ζωήν, ἥτις ἀπὸ πολλοῦ εἶχε παύσει νὰ διαρρέῃ διὰ τῶν φλεβῶν της, ἐπανεῦρε τὴν ὁδόν, ἡ ὁποία θὰ ὡδήγει αὐτὴν εἰς τὴν χώραν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀρετῆς, εἰς τὴν γνησίαν αὐτῆς πατρίδα, ἡ ὁποία ἐξετείνετο πολύ, πολὺ μακρὰν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της. Μεγίστη ἡ ἱκανοποίησις, ἀνέκφραστος ἡ χαρά. Ὡς πολὺ ὀρθῶς παρατηρεῖ ἱερός τις ἀνήρ, «ἕτερον εἶναι νὰ βλέπῃ τις ἐκ τοῦ ὕψους » ὄρους καὶ ἐκ τοῦ μέσου ἀγρίου δάσους τὴν ἥσυχον πατρίδα του, ἐνῷ » ἀδυνατεῖ νὰ εὕρῃ τὴν ὁδόν, καὶ ἕτερον νὰ διανύῃ πραγματικῶς τὴν ὁδόν, » ἥτις φέρει εἰς αὐτήν».

Ἀφοῦ ἐπὶ τριετίαν ὑπὸ τὸ ἀπέριττον τῆς ταπεινώσεως ἔνδυμα ἡ μεγάλη τοῦ Σωτῆρος καρδία ἐξέπεμψεν ὅλον τὸ θάλπος τῆς ζωῆς, ὅπως θερμανθῶσι τὰ ριγοῦντα τοῦ ἀνθρώπου μέλη, ἀφοῦ ἐκ τῆς θείας αὐτοῦ διανοίας ἐξήστραψεν ὅλον τὸ φῶς τῆς θείας σοφίας καταυγάσαν τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν, ἀφοῦ νύκτα καὶ ἡμέραν ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς δὲν ἔπαυεν ἐπιχέων βάλσαμον ἀνακουφίσεως εἰς τὰς χαινούσας πληγὰς τῶν πασχόντων καὶ ὀδυνωμένων, προσήνεγκε τέλος ἑαυτὸν ὡς λύτρον ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ δουλεύοντος τῇ ἁμαρτίᾳ ἀνθρώπου.

Διῆλθεν ὁ Κύριος τὴν μακρὰν καὶ ἐπίμοχθον κλίμακα τῶν ἐμπαιγμῶν καὶ τῶν ὀνειδισμῶν, ὅπως δι' αὐτῆς ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Καὶ οὕτως εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς μεγάλης ταύτης ἡμέρας ἐπιφαίνονται ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἐναργείᾳ οἱ λόγοι τοῦ ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν, ὅστις διὰ τῶν ἑπομένων ὀλίγων, πλὴν μοναδικῶν εἰς ἔκφρασιν καὶ ζωὴν γραμμῶν, ἀπετύπωσεν ἐπὶ τῆς ὀθόνης τῆς ἱστορίας τὴν ὑπερφυᾶ τοῦ Ἰησοῦ προσωπικότητα καὶ τὸ ὑπεράνθρωπον αὐτοῦ ἔργον: «.... καὶ σχή- » ματι, λέγει, εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπή- » κοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύ- » ψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα» (Φιλιπ. 2, 8).

Ὑπερύψωσε τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου ὁ Πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐκείνου ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης διὰ τῶν θείων του ἀκτίνων διέλυσε τὸ πέλαγος τῆς ἁμαρτίας, ἐν τῷ ὁποίῳ ἄνευ φωτὸς καὶ πυξίδος ἐπλανᾶτο ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐδώρησεν αὐτῷ τὸ φῶς τῆς ζωῆς, τὸ ὁποῖον οὗτος διακαῶς ἐπόθει, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον φεῦ! εἰς μάτην εἶχε ζητήσει εἰς τὴν χώραν τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ σκότους.

Πρὸ τοῦ ὑπερφυοῦς καὶ ἀφθίτου ἔργου τοῦ Θεανθρώπου ἡ ἀνθρωπότης ἔκλινε τὸ γόνυ. Τὸ κράτος τοῦ Ἰησοῦ σὺν τῇ προόδῳ τῶν αἰώνων ἐμπεδοῦται καὶ κραταιοῦται. Ὑπὸ τῆς μεγαλειώδους ζωῆς, ἥτις ἀπέρρευσεν ἀπὸ τοῦ ἡγιασμένου ξύλου τοῦ Σταυροῦ σαροῦνται καθ᾿ ἑκάστην οἱ καχεκτικοὶ ὀργανισμοί, τὰ ὁμοιώματα τῆς ζωῆς καὶ τῆς προόδου. Ὁ θρίαμβος τοῦ Ἰησοῦ εἶναι παγκόσμιος, καθότι πᾶν ἐν αὐτῷ εἶναι «παγκόσμιον, ζῶν, μεγαλειῶδες.... Εἶναι ἡ τελευταία λέξις τῆς Θείας Προ» νοίας περὶ τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ἀπόλυτος καὶ ὁριστικὴ ἔκφρασις τῆς » θρησκείας, τὸ τέλος πάντων τῶν πραγμάτων καὶ τὸ τέρμα τῶν προο» δευτικῶν ἐξελίξεων τοῦ σύμπαντος». Πρὸ τῆς δόξης τοῦ Βασιλέως τῆς εἰρήνης, τοῦ Ἄρχοντος τῆς δικαιοσύνης οἵ τε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς κάμπτουσι τὸ γόνυ ὁμολογοῦντες αὐτὸν Κύριον καὶ Λυτρωτήν.

Ἔζησαν, ἀγαπητοί, ἄνδρες ἐπὶ τῆς γῆς, ἄνδρες, ὧν τὰ ὀνόματα ἔφερεν ὁ θαυμασμὸς εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος. Ἀλλ᾿ ὑπῆρξαν οὗτοι ἐφήμερα φαινόμενα τῆς διαφημίσεως καὶ τοῦ θριάμβου. Τὸ ἔργον αὐτῶν δὲν ἐβράδυνε ν᾿ ἀνατραπῇ ὑπὸ τὴν πρώτην πνοὴν ἀντιξόου ἀνέμου καὶ ἐπὶ τῶν τάφων αὐτῶν παρατηροῦμεν τὴν «χλόην τὴν φυομένην » ἐπὶ τοῦ κολοσσιαίου μνημείου τῆς καθολικῆς φθορᾶς καὶ τοῦ γενικοῦ » θανάτου». Ἡ δόξα αὐτῶν ἔσχεν ἐν τῇ ροῇ τοῦ χρόνου τὴν στιγμιαίαν διάρκειαν τῆς λάμψεως, τὴν ὁποίαν παρουσιάζουν τὰ φωτεινὰ ἐκεῖνα μετέωρα, ἅτινα φαίνονται εἰς τὸ ἀχανὲς κατὰ τὰς θερινὰς νύκτας, ὅπως μετ᾿ οὐ πολὺ ἐξαφανισθῶσιν. Ὦ! πόσον ὑπερήφανος, πόσον μεγαλοπρεπής, πόσον ὡραῖος ὁ ἀστὴρ τοῦ Ἰησοῦ σελαγίζει ὑπεράνω τῶν ἐφημέρων φαινομένων. Τὸ φέγγος αὐτοῦ δὲν ἐπισκοτίζουσι τὰ νεφύδρια τῆς στιγμῆς καὶ καὶ τῆς ἡμέρας. Ἂς ἀκούσωμεν τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου: Ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων, λέγει οὗτος, «ζώντων μὲν τῶν εὐδοκιμούντων καὶ » τὰ ἐκείνων ἀνθεῖ· τελευτησάντων δὲ συγκαταλύεται καὶ τὰ ἐκείνων. Καὶ » τοῦτο οὐκ ἐπὶ πλουσίου οὐκ ἐπὶ ἄρχοντος, ἀλλ᾿ ἐπ᾿ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως » ἴδοι τις ἄν. Καὶ γὰρ καὶ οἱ νόμοι αὐτῶν καταλύονται καὶ αἱ εἰκόνες » ἀμαυροῦνται καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν σβέννυται καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐν » λήθῃ.... Ἐπὶ δὲ τοῦ Χριστοῦ πᾶν τοὐναντίον. Πρὸ μὲν γὰρ τοῦ σταυ» ροῦ ἐν κατηφείᾳ τὰ πράγματα ἦν.... Μετὰ δὲ τὸν σταυρὸν τὴν Οἰ-

» κουμένην περιέδραμεν.... Οὕτως ἐξ ἐκείνου πᾶσαι αἱ χῶραι καὶ πᾶσαι » αἱ πόλεις καὶ ἔρημος καὶ οἰκουμένη καὶ ἀοίκητος τὸν ἐσταυρωμένον » ἀνακηρύττομεν· καὶ βασιλεῖς καὶ στρατηγοὶ καὶ ἄρχοντες καὶ ὕπατοι καὶ » δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι καὶ ἰδιῶται καὶ σοφοὶ καὶ ἄσοφοι καὶ βάρβαροι » καὶ τὰ ποικίλα τῶν ἀνθρώπων γένη καὶ λοιπὸν ὅσην ἥλιος ἐφορᾷ γῆν, » ταύτην δὴ τὴν τοσαύτην ἐπέδραμε τὸ ὄνομα καὶ ἡ προσκύνησις».

❖

Ἂς ἔχωμεν, ἀγαπητοί, ἐστραμμένους πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ ζωηφόρον ξύλον τοῦ Σταυροῦ καὶ ἂς ἀντλῶμεν ἐξ αὐτοῦ θάρρος καὶ παραμυθίαν ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τοῦ βίου. Ὅταν ὁ πρόμαχος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς τιμῆς φρικιᾷ ὑπὸ τὴν ὀδύνην τῶν πληγμάτων, τὰ ὁποῖα καταφέρουν κατ' αὐτοῦ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ συκοφαντία, ὅταν ὁ φιλάδελφος καὶ ἀγαθοποιὸς χριστιανὸς αἰσθάνηται τὴν καρδίαν του νυττομένην ἀπὸ τὰ βέλη τῆς ἀγνωμοσύνης καὶ τῆς ἀχαριστίας, ἂς στρέψῃ τὰ βλέμματα πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένον καὶ ἂς ζητήσῃ βάλσαμον ἀνακουφίσεως ἀπὸ τὰ τραύματα, τὰ ὁποῖα αἱ ἄκανθαι τῆς ἀγνωμοσύνης καὶ οἱ ἧλοι τῆς κακουργίας διήνοιξαν εἰς τὸ πανάχραντον Αὐτοῦ σῶμα. Μόνον ὅταν ὁ Χριστιανὸς ἀρθῇ εἰς τὸ ὕψος ἐκεῖνο τῆς αὐταπαρνησίας καὶ τῆς ἀνεξικακίας, τότε καὶ μόνον θὰ αἰσθανθῇ τὴν εὐτέλειαν τῆς κακίας καὶ θὰ κατίδῃ τὴν ἀξίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀρετῆς. Τότε μόνον ὁ χάριν τῆς ἀληθείας προπηλακιζόμενος, ὁ χάριν τοῦ δικαίου κολαφιζόμενος καὶ ὀνειδιζόμενος θὰ οἰκτείρῃ καὶ θὰ βδελυχθῇ τὰ ἐλεεινὰ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀνομίας ὄργανα. Τότε ὁ τὴν στυγνὴν ἀχαριστίαν ἀντικρύζων φιλεύσπλαγχνος θὰ αἰσθανθῇ ἄφατον χαρὰν ὅτι ἐχόρτασε τὸν πεινῶντα ἀγνώμονα καὶ ἐνέδυσε τὸν ἀχάριστον γυμνητεύοντα. Τότε θὰ αἰσθανθῇ τὸ μέγεθος τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς χαρᾶς, ἣν ἐγκλείουσιν οἱ λόγοι τοῦ Ἀποστόλου: «Νῦν χαίρω ἐν τοῖς » παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν....» (Κολ. 1, 24).

Μίαν λοιπὸν καὶ μόνην φιλοδοξίαν ἂς διατηρῶμεν ἄσβεστον ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, ὅπως τὰ ἄνθη τῶν μεγάλων ἀρετῶν, τὰ ὁποῖα ἐπότισε τὸ ἅγιον τοῦ Θεανθρώπου αἷμα, στέφωσιν ἐν παντὶ τὰ μέτωπά μας. Ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἂς ἔχῃ βαθέως ἐντετυπωμένους ἐν τῇ ψυχῇ του, ἂς ἔχῃ ὡς ἔμβλημα τοῦ βίου του τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου ἀποστόλου: «Χριστῷ » συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός». (Γαλ. 2, 20).